

**Bendroji VU Filologijos fakulteto
bakalauro baigiamųjų darbų rengimo, gynimo ir vertinimo
tvarka**

0. Dokumento paskirtis ir pagrindas. Šiuo dokumentu nustatomos bendrosios Vilniaus universiteto (toliau – VU) Filologijos fakulteto filologijos krypties grupės studentų bakalauro baigiamųjų darbų rengimo, gynimo ir vertinimo gairės. Jis parengtas pagal VU studentų (klausytojų) rašto darbų rengimo, gynimo, kaupimo ir naudojimo tvarką bei kitus VU Senato komisijos patvirtintus studijas reglamentuojančius dokumentus¹. Konkrečią studijų programą kuriojanti katedra (centras) ir studijų programos komitetas gali detalizuoti šio dokumento nuostatas pagal susiklosčiusias studijų krypties tradicijas tiek, kiek jos neprieštaruoja VU nustatyta tvarkai. Reikalavimai konkrečios studijų krypties baigiamiesiems darbams ir jų vertinimo kriterijai skelbiami studijų programą kuriojančios katedros (centro) tinklalapyje, kad studentai galėtų su jais susipažinti prieš pradėdami rengti baigiamuosius darbus.

1. Bakalauro baigiamasis darbas – tai savarankiškai atliktas ir įformintas tiriamasis darbas, rodantis studento gebėjimą pasiekti tyrimo tikslus, aptarti mokslinę literatūrą, surinkti tyrimo medžiagą, taikyti tinkamus metodus, analizuoti, interpretuoti duomenis, juos vertinti, aiškiai ir pagrįstai formuluoti išvadas, apibendrinti išvalgas. Be to, darbe turi atsiskleisti studento gebėjimai tinkamu stiliumi, taisyklinga kalba, laikantis akademinės kultūros aprašyti ir įforminti tyrimą.

2. Darbo pobūdis. Gali būti rengiami įvairaus pobūdžio bakalauro baigiamieji darbai. Darbų pobūdį lemia studijų krypties ir studentų specializacijos specifika (kalbotyros, literatūrologijos, tarpdisciplininiai tyrimai) ir studentą kuriojančio akademinio šakinio padalinio – katedros ar centro, kuriam priklauso darbo vadovas, tyrimų tradicijos. Galimi tokio pobūdžio darbai:

- analitiniai probleminiai;
- kritinės ar grožinės literatūros, klasikinių tekstų vertimai su teorinio pobūdžio komentarais (komentarų apimtį nustato studijų programos komitetas);
- taikomojo pobūdžio, pavyzdžiui, žodyno rengimas su teoriniu įvadu, tekstyno rengimas su teoriniu įvadu ir pan. (tokių darbų apimtį, teorinio įvado ir viso darbo proporcijas nustato studijų programos komitetas).

Atsižvelgus į studento ir katedros ar centro, kuriam priklauso darbo vadovas, poreikius ir tiriamųjų darbų tradicijas galimi ir kitokio pobūdžio darbai. Bakalauro darbas rašomas studijuojamąja arba kita studijų programos komiteto numatyta kalba. Darbas, studijų programą kuriojančiai katedrai ar centrui pritarus, gali būti rengiamas individualiai ar grupėmis.

3. Darbo tema. Baigiamųjų darbų temas siūlo potencialūs darbų vadovai. Skatintina, kad darbo temą pasiūlytų pats studentas. Studentas gali rinktis temą, kurios vadovas yra kitos, ne studijų programą kuriojančios katedros (centro) dėstytojas, tačiau tokį savo sprendimą turėtų suderinti su programą kuriojančia katedra ar centru ir gauti pritarimą. Bakalauro darbo tema yra tvirtinama studijų programą kuriojančios katedros (centro) posėdyje iki spalio 15 d., suderinus su studijų programos komitetu. Jei studentas pasirinko darbo temą, kurios vadovas yra ne programą kuriojančios katedros (centro) dėstytojas, tema turėtų būti patvirtinta toje katedroje (centre), kuriai priklauso darbo vadovas, o studentas programą kuriojančią katedrą (centrą) apie sprendimą turėtų informuoti iki spalio 20 d. Bakalauro darbo tema gali būti tikslinama (pritarus darbo vadovui) ar keičiama (studentui raštu pateikus motyvuotą prašymą ir pritarus studijų programos komitetui bei studijų programą kuriojančiai katedrai (centrui)), bet ne vėliau kaip per pirmąsias dvi paskutinio studijų semestro, kuriame turi būti ginamas baigiamasis darbas, savaites.

4. Darbo vadovas, jo pareigos ir teisės. Bakalauro baigiamojo darbo vadovu gali būti asistentas, doktorantas, lektorius, docentas ar profesorius, programą kuriojančios arba kitos katedros (centro)

---

¹ <http://www.vu.lt/lt/studijos/studiju-procesas/studijas-reglamentuojantys-dokumentai>

dėstytojas, tačiau pastaruoju atveju studentas tai turėtų suderinti su studijų programą kuriojančia katedra (centru) ir gauti pritarimą. Vadovo pareiga – konsultuoti studentą, diskutuoti su juo probleminiais darbo klausimais. Tačiau pabrėžtina, kad bakalauro baigiamasis darbas yra studento *savarankiškas* darbas, o vadovo vaidmuo yra patariamasis. Jei studentas be svarbios priežasties (svarbiomis priežastimis laikytina, pavyzdžiui, liga, akademinės atostogos) nesikonsultuoja su darbo vadovu, nesilaiko abipusių susitarimų, nepateikia numatyto parengti darbo (jo dalies) arba pateikia minimalių reikalavimų neatitinkantį darbą (jo dalį), vadovas, įvertinęs studento darbą, gali atsisakyti darbui vadovauti. Apie tai jis informuoja studentą ir studijų programą kuriojančią katedrą (centrą) ne vėliau kaip iki paskutinio studijų semestro, kuriame turi būti ginamas baigiamasis darbas, pradžios. Darbo vadovas turėtų paskatinti studentą susipažinti tiek su šiomis rekomendacijomis, tiek su studijų programą kuriojančios katedros (centro) bakalauro darbų rengimo ir vertinimo reikalavimais.

5. Studento atsakomybė ir teisės. Už darbo kokybę turinio ir formos, kalbos tinkamumo ir taisyklingumo požiūriu atsako pats bakalaurantas. Studentas turi teisę kreiptis į darbo vadovą patarimų, diskutuoti probleminiais klausimais. Kadangi už darbo turinį atsako pats studentas, neprivaloma visais atvejais sutikti su darbo vadovo nuomone, studentas gali ir turi argumentuoti ginti savo poziciją, pateikti ją savo darbe. Taip pat studentas turi teisę konsultotis su visais VU Filologijos fakulteto ir kitų fakultetų dėstytojais, kreipęsis į juos paskelbtomis konsultacijų valandomis arba iš anksto suderintu abiem pusėms tinkamu laiku. Rekomenduotina, kad per rudens semestrą studentas turėtų parašyti pirmą teorinės dalies variantą ir surinkti tiriamąją medžiagą, jeigu su darbo vadovu nėra suderinta kitaip arba jei studijų programos komitetas ar kuriojanti katedra (centras) nėra nustačiusi kitokių reikalavimų. Studentas, be svarbios priežasties (svarbiomis priežastimis laikytina, pavyzdžiui, vadovo stažuotė užsienyje, liga ar pan.) nesulaukęs pagalbos iš savo vadovo, gali kreiptis į kuriojančią katedrą (centrą) prašydamas keisti vadovą ne vėliau kaip per pirmąsias dvi paskutinio studijų semestro, kuriame turi būti ginamas baigiamasis darbas, savaites. Rekomenduotina, kad paskutinį darbo variantą vadovui peržiūrėti studentas turėtų pateikti iki gegužės 20 d., jei nėra kitokių abipusių susitarimų.

6. Leidimas ginti darbą. Bakalauro baigiamasis darbas (mažiausiai vienas privalomas spausdintas egzempliorius ir skaitmeninis variantas PDF ir DOC ar DOCX formatais, pastarąjį pateikiant elektroninėje laikmenoje arba siunčiant el. paštu oficialiu katedros (centro) adresu) pristatomas į kuriojančią katedrą (centrą) iki gegužės 25 d. 17 val. (tais metais, kai gegužės 25 d. yra poilsio diena, darbo pateikimo terminu laikytina artimiausia po jos esanti darbo diena). Darbo vadovas turi vizuoti, kad darbą leidžiama ginti (*Leista ginti*; vardas, pavardė, parašas, data). Jei pateiktas darbas neatitinka minimalių reikalavimų, vadovas gali neleisti jį ginti. Apie sprendimą leisti arba neleisti ginti darbą studentas informuojamas VU nustatyta tvarka². Bakalauro darbo autorius gali nesutikti su vadovo nuomone ir VU nustatyta tvarka raštu kreiptis į studijų programos baigiamųjų darbų gynimo komisiją dėl galimybės darbą ginti be vadovo sutikimo. Iki gynimo vienas darbo egzempliorius turi būti viešai prieinamas studijų programą kuriojančioje katedroje (centre), kad su juo galėtų susipažinti visi gynimo komisijos nariai.

7. Darbo (ne)savarankiškumas, plagiatas. Plagiatas – tai svetimos autorystės pasisavinimas, t. y. autorių teisės saugomo objekto (teksto ar jo dalies, idėjos ir pan.) pateikimas ar panaudojimas darbe nenurodant tikrojo autoriaus ir šaltinio arba nurodant jį netinkamai (nesilaikant citavimo reikalavimų). Leidžiama ginti tik savarankiškai parengtą bakalauro darbą. Parengtas bakalauro darbas įkeliamas į VU studijų informacinę sistemą, kurioje atliekama darbo savarankiškumo patikra. Darbo vadovas ar recenzentas, pasitelkęs duomenų bazėje įdiegtą programinę įrangą ar kitus patikros būdus patikrina darbo savarankiškumą. Darbas laikomas parengtu nesavarankiškai, kai jis visas arba iš dalies yra parašytas kito autoriaus (perrašytas kito autoriaus darbas ar jo dalis be nuorodų, viršijamos Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo leidžiamos

---

² <http://www.vu.lt/lt/studijos/studiju-procesas/studijas-reglamentuojantys-dokumentai>

citavimo ribos) arba darbe pažeistos autorių teisės. Visas darbas arba jo dalis negali būti panaudota vertinant kito studijų dalyko pasiekimus, išskyrus paties studentų darbų panaudojimą jo baigiamajame darbe. Darbo vadovas ar recenzentas, nustatęs, kad darbe esama plagiatu, jis visas ar iš dalies parengtas nesavarankiškai, pateikia baigiamųjų darbų gynimo komisijos pirmininkui tarnybinį raštą ir studento darbą bei plagiatu įrodymus. Plagiatu atveju studentas, kaip numatyta VU studijų nuostatuose, šalinamas iš studijuojančiųjų sąrašų ir gali atnaujinti studijas tik po metų. Tačiau neturint aiškių įrodymų autorystės klausimas neturėtų būti keliamas.

8. Recenzentas. Recenzentas yra paskiriamas studijų programą kuruojančios katedros (centro) ne vėliau kaip likus dviem darbo dienoms iki baigiamųjų darbų gynimo. Susiklosčiusios konkrečios katedros (centro) darbų gynimo taisyklės ir tradicijos lemia, kaip organizuojamas recenzento darbas. Tačiau ne vėliau kaip parą iki studento darbo gynimo valandos recenzentas raštu (el. paštu) pateikia studentui atsiliepimą apie darbą (recenziją), įvardydamas darbo stiprybes (teigiamai vertintinus aspektus) ir silpnybes (neigiamai vertintinus aspektus), nelygu kokios yra konkrečios katedros (centro) darbų gynimo nuostatos. Nesulaukęs recenzento komentaro ar recenzijos iki nustatyto laiko, studentas turi teisę prašyti keisti savo gynimo laiką – nukelti gynimą į kitą artimiausią dieną. Sprendimą dėl gynimo nukėlimo priima gynimo komisijos pirmininkas.

9. Bakalauro darbo gynimas yra atviras ir vykdomas studijų programą kuruojančios katedros (centro) nustatyta tvarka. Gynimo metu studentas pristato baigiamąjį darbą, atsako į recenzento, komisijos narių ir kitų ginant darbą dalyvaujančių asmenų klausimus. Savo nuomonę apie darbą pasako recenzentas ir darbo vadovas. Bakalauro darbo gynimas neturėtų trukti ilgiau nei 30 min. Rekomenduojama įrašyti gynimo procedūrą į garso laikmeną, o įrašą saugoti ne mažiau nei vienerius metus.

10. Darbų vertinimas. Darbą ir gynimą vertina komisija, recenzentas ir darbo vadovas pagal studijų programą kuruojančios katedros (centro) ir studijų programos komiteto numatytas darbų vertinimo nuostatas. Rekomenduoti tokie vertinimo aspektai:

- turinio tinkamumas ir pagrįstumas;
- bendroji mokslinio teksto kūrimo kultūra;
- formalieji aspektai, raštingumas;
- darbo gynimas.

Konkrečią studijų programą kuruojanti katedra (centras) ir studijų programos komitetas pagal susiklosčiusias studijų krypties ir darbų vertinimo tradicijas turėtų konkretizuoti minėtus aspektus ir detalizuoti vertinimo kriterijus. Papildomų balų gali būti skiriama už studento akademinį aktyvumą, susijusį su baigiamuoju darbu, pavyzdžiui, studentas turi darbo pagrindu parengtų mokslinių publikacijų ar studentų mokslinėse konferencijose yra skaitęs pranešimų, kuriuose pristatė darbą ir jo tyrimo rezultatus ir pan. Gynimo komisija darbų vertinimus praneša individualiai (ne viešai) kiekvienam studentui darbo gynimo posėdžio dieną.

Studijų programą kuruojančios katedros (centro) ir studijų programos komiteto sukonkretinti darbų vertinimo kriterijai skelbiami katedros (centro) tinklalapyje, kad studentai galėtų su jais susipažinti prieš pradėdami rengti darbą.